

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
organizacja pożytku publicznego

Strategia ZHP

z punktu widzenia drużynowego

na bazie konferencji strategicznej z dn. 26 marca 2011 w Warszawie

zweryfikowana i skomentowana

przez Komendy Chorągwi

podczas spotkania Perkoz, 1-3 kwietnia 2011

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

organizacja pożytku publicznego

Wprowadzenie

- W dniach 1-3 kwietnia 2011 w Perkozie zebrały się Komendy Chorągwi z przedstawicielami Głównej Kwatery i Rady Naczelnej w celu analizy bieżącej sytuacji w ZHP i przygotowań do zjazdu ZHP
- Poniższa prezentacja zawiera informacje zebrane podczas warsztatów nad nową Strategią ZHP na lata 2012-2017
- Materiał jest odpowiedzią na wnioski i obserwacje przedstawione przez 42 drużynowych z 11 chorągwi na konferencji strategicznej z 26 marca w Warszawie
- Podział grup został zastosowany podobny jak w przypadku konferencji z drużynowymi tj. Program, Struktura, Kontakty zewnętrznej, Kwatermistrzostwo i Finanse.

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
organizacja pożytku publicznego

ANALIZA I OCENA BIEŻĄCEJ SYTUACJI

GRUPA
PROGRAM

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

organizacja pożytku publicznego

Dlaczego drużyny mają poczucie braku wsparcia programowego z poziomu hufca/chorągwi/centralnego?

- W wielu komendach hufca nie ma osoby odpowiedzialnej za program (członka komendy ds. programu, namiestników). Często brakuje świadomości potrzeby funkcjonowania namiestnictw.
- W komendzie hufca programy drużyn są „składane”, a nie zatwierdzone czy wspólnie tworzone. Przynosząc program do hufca nie mają poczucia wsparcia, zainteresowania ich pracą etc.
- Brak jasno określonych zadań stojących przed namiestnikami
- Namiestnicy zajmują się kwestiami organizacyjnymi
- Programowcy nie są autorytetami, postrzegani są jako „figuranci”
- Osoby odpowiedzialne za program są osobami nieznanymi dla drużynowych, z którymi ciężko się skomunikować (jest to spowodowane np. rzadkimi dyżurami programowca/namiestnika w hufcu)
- Brak szkoleń profesjonalnych dla osób zajmujących się programem

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

organizacja pożytku publicznego

Dlaczego drużyny mają poczucie braku wsparcia programowego z poziomu hufca/chorągwi/centralnego?

- Zapisy w instrukcjach działania: drużyn, hufca są niejednolicie interpretowane
- Program nie jest priorytetem w zadaniach hufca
- Nie ma stałego monitoringu instrumentów metodycznych mającego na celu odpowiadanie na potrzeby wychowanków jako odbiorców programu
- Brak poczucia wspólnoty pomiędzy drużynowymi a instruktorami działającymi na wyższych poziomach
- Brak „struktury programowej” w całej organizacji: brak działania w wydziałach GK, referatów chorągwiowych, namiestnictw.
- Namiestnicy nie mają „mocy sprawczej” w reprezentowaniu interesów drużynowych
- Oferta programowa nie odpowiada na potrzeby odbiorców, tylko realizuje np. program zawarty we wniosku grantowym

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

organizacja pożytku publicznego

Dlaczego drużyny nie pracują z propozycjami programowymi
poziomu hufca/chorągwi/centralnego?

- Problemy informacyjne: propozycje nie spływają na czas do drużyn z wyższych poziomów
- Drużynowi nie zawsze mają świadomość, że dana propozycja programowa jest „autorstwa” poziomu wyższego niż hufiec
- Propozycje programowe są nieatrakcyjne dla drużynowych, bo mają „nieatrakcyjne opakowanie” i nieatrakcyjną formę
- Często powtarzające się treści w wielu programach – drużynowi mają poczucie, że znowu pracują na tym samym materiale co poprzednio
- Propozycje programowe nie inspirują do działania – program powinien dawać „klocki”, które drużynowy ma złożyć wg pomysłu swojego/rady drużyny. Nie można podawać „klocków” z instrukcją „jak je złożyć”
- Pracujemy akcyjnie

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

organizacja pożytku publicznego

Dlaczego drużynowi mają problem z organizacją programu w drużynie?

- Drużynowi nie pracują metodą harcerską
- Drużynowi nie są świadomymi wychowawcami
- Za młodzi ludzie pełnią funkcje wychowawcze (drużynowi i przyboczni)

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
organizacja pożytku publicznego

ANALIZA I OCENA BIEŻĄCEJ SYTUACJI

GRUPA
KONTAKTY ZEWNĘTRZNE

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

organizacja pożytku publicznego

Dlaczego mamy problem z liczebnością wg Komend Chorągwi

- Brak dostatecznej ilości kadry
- Przekonanie, że tylko wsparcie z zewnątrz może wpłynąć na zmianę naszej sytuacji
- Brak dostatecznej bazy do prowadzenia działalności
- Brak dostatecznej przejrzystości naszego działania
- Brak partnerskich relacji pomiędzy instruktorami wszystkich szczebli
- Niedostateczna promocja rzeczywistych działań

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

organizacja pożytku publicznego

Czy i jak nasza harcerska działalność jest widoczna w naszym środowisku?

- Brak zrozumienia dla harcerstwa w świecie zewnętrznym (nie przetłumaczyliśmy się)
- Nie pokazujemy naszych sukcesów w wychowaniu – kim są dorośli instruktorzy
- Nie potrafimy pokazać, co zyskuje w drużynie harcerz na tle rówieśników
- Brak własnej (oryginalnej) propozycji dot. Patriotyzmu

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

organizacja pożytku publicznego

Nad czym powinniśmy pracować w ramach kontaktów zewnętrznych

- Za mało bieżącej informacji dla rodziców
- Zbyt mało przedsięwzięć otwartych dla innych grup poza harcerskimi

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

organizacja pożytku publicznego

Czy hufiec promuje ZHP w mediach?

- współpraca z lokalną prasą
- akcja 1%
- współpraca z miastem – promocja ZHP w społeczności lokalnej
- nie pokazujemy na co wydajemy pieniądze
- Brak systematycznego informowania
- Mało aktualne serwisy, strony www, publikacji lokalnych

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

organizacja pożytku publicznego

Czy ZHP jest postrzegane jako atrakcyjna organizacja pozarządowa?

- młody człowiek dołączając do drużyny szuka przygody, zabawy
- rodzic zwykle oczekuje czegoś więcej (wsparcie w wychowaniu)
- nasza działalność jest ściśle ograniczona przez przepisy
- mamy dużo pomysłów, ale z różnych powodów nie potrafimy ich zrealizować
- ‘zamulaści’ harcerze
- Nie, bo wychowanie nie jest postrzegane jako efekt „towar”
- Tylko wtedy, gdy można nas wykorzystać do pomocy na zewnątrz

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
organizacja pożytku publicznego

ANALIZA I OCENA BIEŻĄCEJ SYTUACJI

GRUPA
KWATERMISTRZOWSTWO
I FINANSE

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

organizacja pożytku publicznego

Jak pracuje drużynowy ze składką członkowską?

1. Nikt nie pokazał drużynowym jak pracować ze składką (nikt nie mówił o świadomości ponoszenia odpowiedzialności)
2. Składka nie jest traktowana jako element wychowawczy
3. Niewłaściwy przepływ informacji
4. Nie wszystkie drużyny mają możliwość skorzystania ze swojej 1/5 składki
5. Odnośnie instrukcji drużyny nie ma konsekwencji w ich przestrzeganiu
6. Brak transparentności składki i unifikacji procesu przekazywania składki
7. Częsty negatywny przekaz odnośnie składki (komendanci w stosunku do drużynowych – sygnalizowanie składki jako zła koniecznego, składka zbierana jedynie w interesie „góry”)
8. Drużynowy wolałby delegować obowiązek zbierania składki, a sam wolałby jedynie korzystać z faktu zebranej składki
9. Brakuje nam (komendantom hufców, chorągwi) konsekwencji w działaniu
10. Komendanci hufców żalą się, że nie zbierają składki, a de facto nie pracują ze składką, ostatecznie płacą składki z innych środków (pozostałych z akcji lato)

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

organizacja pożytku publicznego

Jaka jest wartość składki w budżecie drużyny, a dodatkowe źródła

1. Brak systemu zbierania składki
2. Składka jest za niska i nie ma sensu z nią pracować
3. Zbyt dużo formalizmu
4. Nic nie zostaje ze składki w drużynie
5. Drużynowy pobiera składki i nie rozlicza się z nich przez długi czas

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
organizacja pożytku publicznego

ANALIZA I OCENA BIEŻĄCEJ SYTUACJI

Perkoz, 2 kwietnia 2011

GRUPA
STRUKTURA

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

organizacja pożytku publicznego

Dlaczego drużynowi postrzegają strukturę wg kadry chorągwi

- Hufiec ‘filtruje’ informacje z chorągwi, które docierają dla drużynowych, informacje są napisane ‘formą przekazu’ dla hufca
- Hufce robią za ‘pośrednika’ w przekazywaniu informacji
- Robimy na poziomie chorągwi i hufca najczęściej ‘przekaż dalej’ w drodze e-mailowej, nie edytujemy, nie dostosowujemy przekazu do odbiorcy
- Komunikacja elektroniczna – jest jej bardzo dużo i często można ją po prostu na każdym poziomie usunąć i oznaczyć jako SPAM.
- Dla wielu drużynowych jesteśmy postrzegani jako ‘urzędnicy’, a nie partnerzy
- Chwali strukturę najbliższą swojej lokalizacji i obszarze działania
- Im dalej (km) lub wyżej (struktura) tym naturalnie obca jest dla drużynowego
- Mamy tak różne hufce, wielkość i sytuacja finansowa, że należy od nowa zastanowić się nad definicjami elementów struktury
- Sama zmiana lub optymalizacja struktury nie zmieni postrzegania ‘abstrakcji’ (tj. chorągwi) obecnie widzianej oczami drużynowego, musi zajść zmiana mentalna

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

organizacja pożytku publicznego

Jak kadra chorągwi postrzega strukturę ZHP i jej obecną sytuację?

- Związki drużyn obecnie podpinane są pod strukturę najbliższego hufca (*często nie zależą, aby później z tego związku powstał inny 'konkurencyjny' hufiec*), a może w statucie powinny być podpięte pod chorągiew?
- Problem rozwiązywania hufców małych i środowisk, niejednokrotnie oznacza to koniec harcerstwa w danym rejonie.
- Problem reformy oświaty i zamykania szkół, czy wtedy wymagać liczby jednostek podstawowych od hufca? Traktujemy po równo i tracimy liczebność.
- **Idealny hufiec** min. 300 do 1000 członków, co zrobić z mniejszymi wtedy i większymi, nowa funkcja w chorągwi (? , lub w strukturze innej) 'komendant ośrodków' do kierowania nimi.
- Kwestia etatów na poziomie hufca, organizacja z menadżerami na etacie czy tylko na poziomie osobowości prawnej?
- Struktura powinna być elastyczna i dostosowywana do bieżącej sytuacji, nie rozliczana tylko od liczby członków, ale od innych czynników *np. koszt księgowości liczony od wielkości obrotu czy liczby dokumentów*

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
organizacja pożytku publicznego

KONIEC